

Ogólnopolska Konferencja Naukowa

AKTUALNE WYZWANIA AKADEMICKIEGO KSZTAŁCENIA GEOGRAFÓW A EDUKACJA SZKOLNA

Toruń, 16-17 listopada 2011 r.

PROGRAM

Toruń 2011

Komitet Naukowy

Prof. dr hab. Sławomir Piskorz
Prof. dr hab. Florian Plit
Dr hab. Zbigniew Podgórski, prof. UMK
Dr hab. Maria Z. Pulinowa, prof. UŚ
Dr hab. Elżbieta Szkurłat, prof. UŁ
Dr hab. Bożena Wojtowicz, prof. UP

Komitet Organizacyjny

Dr hab. Elżbieta Szkurłat, prof. UŁ
Prof. dr hab. Florian Plit
Dr hab. Zbigniew Podgórski, prof. UMK – przewodniczący
Dr Teresa Sadoń-Osowiecka – sekretarz naukowy
Dr Mariola Tracz
Dr Jolanta Rodzoś
Dr Adam Hibszer
Dr Wiesława Gierańczyk
Mgr Łukasz Sarnowski – sekretarz organizacyjny

Wydanie programu sfinansowano ze środków
Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Projekt okładki: Łukasz Sarnowski

Ogólnopolska Konferencja Naukowa

**AKTUALNE WYZWANIA AKADEMICKIEGO
KSZTAŁCENIA GEOGRAFÓW
A EDUKACJA SZKOLNA**

Toruń, 16-17 listopada 2011 r.

Komisja Edukacji Geograficznej
Polskiego Towarzystwa Geograficznego

Oddział Toruński
Polskiego Towarzystwa Geograficznego

Pracownia Dydaktyki
Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

Toruń 2011

Cel konferencji

Od początku lat 90-tych zachodzą intensywne zmiany w szkolnictwie na wszystkich poziomach edukacji – poczynając od szkół podstawowych po szkoły wyższe. Zmiany te obejmują zarówno kwestie organizacyjne (np. wprowadzenie gimnazjów, trzystopniowego systemu studiów, III etapu kształcenia akademickiego w postaci studiów doktoranckich) jak również zmiany programowe, a przede wszystkim zmiany w podejściu do edukacji. Wynikają one przede wszystkim z przemian politycznych i społecznych, które pozwoliły na pluralizm w pojmowaniu wiedzy, nowe postrzeganie jej roli i funkcjonowania w społeczeństwie. Pojawia się pytanie, jak w tej nowej rzeczywistości funkcjonuje szkolna edukacja geograficzna oraz akademickie kształcenie geografów?

Zmiany w szkolnictwie wyższym, związane z wprowadzaniem w Polsce nowej Ustawy o szkolnictwie wyższym, realizacją procesu bolońskiego, zapowiadanych wprowadzeniem Krajowych Ram Kwalifikacji, wymagają również od akademickiego środowiska geograficznego rewizji dotychczasowych rozwiązań i wypracowania nowego modelu kształcenia geografów w szkole wyższej. Jednocześnie trwają dyskusje zarówno nad miejscem, rolą i rangą geografii we współczesnym społeczeństwie, jak również jej kształtem oraz kierunkami zmian zachodzących w łonie samej geografii jako dyscypliny naukowej.

Celem konferencji jest próba całościowego spojrzenia na edukację geograficzną na wszystkich etapach kształcenia oraz wspólnego namysłu nad nią geografów zainteresowanych zarówno geograficznym kształceniem akademickim, jak również szkolną edukacją geograficzną. Bardzo istotnym problemem, jaki rysuje się od wielu dziesiątków lat, jest brak wspólnych płaszczyzn działania i dobrej współpracy pomiędzy kadrą akademicką a środowiskiem nauczycieli. Problem jest tym bardziej złożony, że współpracy o tym charakterze wymaga racjonalne projektowanie zmian w kształceniu geograficznym. Ideą konferencji jest m.in. rozpoznanie różnic i dysonansów na poziomie edukacji akademickiej i szkolnej w pojmowaniu współczesnych zadań geografii, zakładanych efektów kształcenia, kryteriów ich oceniania, metodach kształcenia oraz identyfikacja najważniejszych obszarów współdziałania. Idea wspólnego spotkania nie zakłada tożsamości problemów, jednakże akcentuje potrzebę wspólnych działań gdyż od poziomu edukacji geograficznej na wszystkich etapach kształcenia zależy społeczny odbiór naszej dyscypliny i, poza formalnymi wynikami efektów kształcenia geograficznego, społeczna ocena jej przydatności we współczesnym świecie.

Elżbieta Szkurlat

Przewodnicząca Komisji Edukacji Geograficznej PTG

Środa – 16 listopada 2011

8.00 – 10.00	Rejestracja uczestników konferencji
10.00 – 10.20	Otwarcie Konferencji
10.20 – 12.35	Sesja plenarna: Aktualne wyzwania kształcenia geograficznego
Prowadzący: Elżbieta Szkurłat	
Wiesław Maik	Przemiany geografii a koncepcja i cele akademickiej edukacji geograficznej
Witold Wilczyński	Założenia wzorcowego projektu wymagań programowych dla studiów geograficznych opracowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
Wiesława Limont	Nauczyciel ucznia zdolnego
12.35 – 13.00	Przerwa
13.00 – 15.00	Sesja referatowa I: Absolwent studiów geograficznych a cele szkolnego kształcenia geograficznego
Prowadzący: Florian Plit	
Arkadiusz Głowacz	Koncepcja studiów geograficznych i szkolnej edukacji geograficznej w Anglii
Iwona Piotrowska	Kompetencje kluczowe w akademickim kształceniu geografów
Adam Hibszer Mariola Tracz	Regionalne zróżnicowanie motywów podjęcia studiów geograficznych w Polsce
Alina Awramiuk Mirosław Mularczyk	Motywy wyboru studiów o kierunku geograficznym. Analiza porównawcza dwóch ośrodków akademickich: Warszawa – Kielce
Wiesława Gierańczyk Wiesława Duży	Zawód geograf – atrakcyjność studiów geograficznych a przydatność na rynku pracy
15.00 – 16.00	Przerwa obiadowa

16.00 – 17.40	Sesja referatowa II: Dylematy kształcenia nauczycieli geografii
Prowadzący: Witold Wilczyński	
Maria Groenwald	Dydaktyk geografii – między pasją twórczej pracy a ramą systemu
Teresa Sadoń-Osowiecka	Kształcenie nauczycieli ku podmiotowości a dylemat: ramy kwalifikacji czy standardy kształcenia
Wiktor Osuch	Sylwetka absolwenta nauczycielskich studiów geograficznych a jego kompetencje (na wybranych przykładach)
Przemysław Charzyński Remigiusz Stańczyk Patrycja Dombek Salih Sahin Tatjana Resnik Planinc Mojca Ilc	Międzynarodowe warsztaty dydaktyczne – sposób na zwiększenie kompetencji przyszłych nauczycieli geografii
Danuta Piróg	Szkoła – czy pożądane miejsce zatrudnienia przez studentów geografii?
17.40 – 18.00	Dyskusja
19.00	Spotkanie towarzyskie – budynek Wydz. BiNoZ

Czwartek – 17 listopada 2011

8.00 – 9.00	Zebranie Komisji Edukacji Geograficznej PTG
9.30 – 11.10	Sesja referatowa III: Innowacyjność metod i środków dydaktycznych w kształceniu geograficznym
Prowadzący: Bożena Wójtowicz	
Elżbieta Szkurlat	Metody kształcenia w kontekście zakładanych efektów kształcenia na różnych etapach edukacji
Małgorzata Cichoń	Metoda projektu w akademickim kształceniu geografów
Mirosława Poleszuk-Kozioł	Efektywność metody projektów w szkolnej edukacji geograficznej i w edukacji regionalnej w świetle badań eksperymentalnych
Ewa Jaworska	Innowacyjność podręczników w świetle koncepcji edukacji geograficznej w programie matury międzynarodowej
Paulina Szmielińska-Pietraszek	Źródła informacji w aspekcie kształcenia geograficznego
11.10 – 11.30	Dyskusja
11.30 – 12.00	Przerwa
12.00 – 13.40	Sesja referatowa IV: Kształcenie geograficzne – wiedza czy umiejętności? – teoria i praktyka
Prowadzący: Zbigniew Podgórski	
Joanna Uroda Jakub Szmyd	Znajomość wybranych zagadnień astronomicznych i kartograficznych wśród uczestników zawodów Olimpiady Geograficznej
Bożena Dobosik	Wiedza i umiejętności geograficzne uczniów w świetle wyników egzaminu maturalnego z geografii w latach 2005-2011
Barbara Dzieciół-Kurczoba	Wiedza i umiejętności sprawdzane w zadaniach geograficznych na egzaminach zewnętrznych oraz w toku studiów geograficznych
Małgorzata Byca	Subiektywne wskaźniki efektywności nauczania dwujęzycznego geografii
Zbigniew Podgórski Edyta Nawrotek Arkadiusz Stańczyk	Zespół Szkół UMK "Gimnazjum i Liceum Akademickie" w Toruniu – bilans dokonań
13.40 – 14.00	Dyskusja i podsumowanie konferencji
14.00 – 15.00	Przerwa obiadowa

- 1 Pomnik Kopernika
Copernicus Monument / Kopernikusdenkmal
- 2 Ratusz Staromiejski
Old Town Hall / Altstadtisches Rathaus
- 3 Kamienica pod Gwiazdą
Star House / Haus zum Stern
- 4 Dwór Artusa
Artus Court / Artusthof
- 5 Statuetka Flisaka
Raftsmen Statue / Flösserdenkmal
- 6 Kościół Św. Ducha
Church of the Holy Spirit / Heiliggeistkirche
- 7 Kościół NMP
Church of the Virgin Mary / Marienkirche
- 8 Krzywa Wieża
Leaning Tower / Schiefer Turm
- 9 Spichrz gotycki
Gothic Granary / Gotischer Speicher
- 10 Spichrz barokowy
Baroque Granary / Barocker Speicher
- 11 Brama Klasztorna
Monastery Gate / Klosterstor
- 12 Baszta Golebnik
Dovecote tower / Mauerturm Taubenschlag
- 13 Brama Żeglarska
Sailors' Gate / Seglertor
- 14 Pałac Dąbskich
Dąbski Palace / Dąbski Palast
- 15 Dom Kopernika
Copernicus House / Kopernikushaus
- 16 Katedra św. Janów
St. John's Cathedral / Johannisdom
- 17 Pałac Eskenów
Esken's Palace / Esken Palast
- 18 Brama Mostowa
Bridge Gate / Brückentor
- 19 Dwór Mieszczanski
Burghers' Court / Bürgerhaus
- 20 Zamek Krzyżacki
Teutonic Castle / Deutschordensburg
- 21 Kościół Św. Jakuba
Church of St. James / Jakobskirche
- 22 Złór Ewangelicki
Evangelical Church / Evangelische Kirche

- PKP - TORUŃ MIASTO
- Stacje benzynowe / Filling stations / Tankstelle
- Hotele / Hotels / Hotels
- Kampingi / Campings / Campings
- Muzea / Museums / Museen
- Kina / Cinemas / Kinos
- Teatry / Theatres / Theater
- Parkingi strzeżone / Guarded parking lots / Bewachte Parkplätze

